

**ULUSLARARASI ELEKTRONİK
HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme
Dairesi Başkanlığı**

Mayıs 2014

SAYI: 77

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	1
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	4
ALMANYA	4
FRANSA	8
İTALYA	10
İSVEÇ	11
İNGİLTERE	12
HOLLANDA	14
GÜNEY KORE	15
İSPANYA	15
ABD	18
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER	21
OECD	21
ICANN	23
ETSI	26
3. AB AVRUPA SAYISAL GÜNDEMİ	27
GÜVEN & GÜVENLİK	27
GENİŞBANT	28

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin tecrübelerinden istifade edilmesi ve gündemlerinin takip edilmesi amacıyla söz konusu ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki gelişmelerden derlenen “Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve kamuoyuna duyurulmaktadır.

Bülten kapsamında Avrupa ülkelerinin yanı sıra, Avrupa Birliği (AB)’nde elektronik haberleşme piyasası, genişbant, bulut bilişim, yazılım servisleri, açık internet, güvenlik, gelişen teknolojiler ile gelecekte internet başlıkları altında AB’deki teknolojik ve düzenleyici gelişmelere, ABD ve Güney Kore gibi özellikle genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ülkeler ile elektronik haberleşme sektörüne ilişkin uluslararası kuruluş ve birliklerdeki teknolojik ve düzenleyici gelişmelere yer verilmektedir.

Bu kapsamda; 2014 yılı Mayıs ayı bülteninde ülkelere Almanya, Fransa, İtalya, İsveç, İngiltere, Hollanda, Güney Kore, İspanya ve ABD, uluslararası kuruluşlardan OECD (Organization for Economic Cooperation and Development, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü), ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, İnternet Tahsisli Adlar ve Sayılar Kurumu) ve ETSI (European Telecommunications Standards Institute, Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü) ile Güven & Güvenlik ve Genişbant başlıkları altında AB’de teknolojik gelişmeler hakkındaki raporlar ve gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında genel olarak; Cullen International’ın “Telecom Big Five Update” ve BMI’in “Europe Telecommunication Insight” raporlarının yanı sıra ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının, uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfalarından faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2014 Mayıs ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir:

- Avrupa Komisyonu ve BNetzA arasında devam eden sonlandırma ücretleri konusundaki anlaşmazlık sona ermiştir.

- BNetzA, çeşitli müzakerelerden sonra mobil şebeke işletmecileri Telefónica ve E-Plus arasında teklif edilen birleşmenin yol açacağı spektruma ilişkin konularla ilgili görüşünü yayınlamıştır.
- Mart 2014 sonu itibariyle perakende piyasada bir önceki yıla göre %30'luk bir artışla Fransa'daki aktif süper hızlı genişbant abone sayısı 2,2 milyona ulaşmıştır.
- Fransa'da sabit ve mobil trafik 2013 yılında artmaya devam etmiş ve 2012 yılına oranla %2,8 artışla 240 milyar dakikaya ulaşmıştır. Buradaki artış özellikle mobil şebekelerde 2013 yılında bir önceki yıla oranla 18 milyar dakikalık artıştan kaynaklanmaktadır.
- Fransa'da elektronik haberleşme işletmecilerinin toptan ve perakende pazar gelirleri 2013 yılında KDV hariç 46,6 milyar avro olarak gerçekleşmiştir ve bu rakam bir önceki yıla oranla gelirlerde %6,4 azalış anlamına gelmektedir.
- Lazio Bölge İdare Mahkemesi, İtalya Rekabet Kurumu AGCM tarafından 2009 ve 2011 yılları arasında hakim durumun kötüye kullanılması nedeniyle iki ayrı ihlalden dolayı Mayıs 2013 tarihinde uyguladığı 104 milyon avro para cezasına ilişkin İtalya Telekom'un itirazını reddetmiştir.
- Agcom ile imzalanan yeni bir mutabakat kapsamında, ticaret odaları son kullanıcılar ile elektronik haberleşme servisi sağlayıcıları arasındaki anlaşmazlıklarda uzlaştırma görevi üstlenebileceklerdir.
- İskandinav ülkelerinin elektronik haberleşme düzenleyici kurumlarının genel müdürleri bölgede tüketici haklarını güçlendirmeyi amaçlayan ortak bir çalışma grubu oluşturmaya karar vermişlerdir.
- Hollanda'da ABD merkezli video dağıtım şirketi Edgeware, Vodafone Hollanda ağı üzerinde Vodafone Hollanda'nın eve kadar fiber (FTTH) aboneleri için kendisinin Dağıtık Görüntü İletim Ağı (D-VDN) hizmetini kurmuştur.
- Hollanda Tüketiciler ve Piyasalar Düzenleyici Kurumu ACM tarafından, sabit ve mobil yerleşik işletmecisi KPN Telecom hakkında Hollanda fiber optik firması Reggefiber'in alımına ilişkin detaylı ileri soruşturma başlatılacaktır.
- Ofcom, 19 Mayıs 2014 tarihinde Avrupa Komisyonuna toptan genişbant erişim pazarı (WBA, Pazar 5/2007) ile ilgili taslak kararını bildirmiştir.
- Ofcom mobil genişbantın gelişimine destek vermek üzere gerekli düzenlemeleri yaparken diğer taraftan sayısal karasal TV yayınlarının yapılan düzenlemelerden etkilenmemesi için gerekli önlemleri aldığını açıklamıştır.

- Güney Koreli mobil şebeke operatörü KT Corp ve Wi-Fi şebeke sağlayıcısı Fon şirketi, aralarında küresel bir ortaklık antlaşması yaptıklarını duyurmuşlardır. Anlaşma kapsamında her iki şirketin de aboneleri diğer şirketin Wi-Fi hizmetinden ücretsiz olarak yararlanabilecektir.
- İspanya'da, temel amacı Sayısal Gündem hedefleri doğrultusunda şebeke kurulumunu kolaylaştırmak olan yeni Genel Telekomünikasyon Kanunu 11 Mayıs 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- İspanya'da altyapı paylaşımı işletmeciler arasındaki gönüllü anlaşmalar yoluyla yapılmaktadır ve kamu idareleri tarafından teşvik edilmektedir.
- İspanya'da yürürlüğe giren yeni Genel Telekomünikasyon Kanununa göre para cezalarının azami sınırı arttırılmıştır.
- ABD düzenleyici kurumu FCC, 15 Mayıs 2014 tarihli kararı ile mobil frekans sahipliği politikasında değişiklik yapmıştır.
- FCC'nin 16 Mayıs 2014 tarihli duyurusuna göre; 9-10 Nisan 2014 tarihlerinde ABD'nin bazı bölgelerinde 911 Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine erişim kesintiye uğramış olup, 911 hizmetinin güvenilirliğinin ve kesintisizliğinin büyük önem arz etmesi sebebiyle, Kamu Güvenliği ve Yurt Emniyeti Bürosu (The Public Safety and Homeland Security Bureau) olayın sebepleri, etkileri ve sonuçları hakkında soruşturma başlatmış ve bu kapsamda bir kamu davası açılmıştır.
- OECD Sayısal Ekonomi Makaleleri altında Mayıs ayında Spektrum Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar başlıklı bir rapor yayımlanmıştır.
- ICANN'in üst düzey yöneticilerinin katıldığı toplantıda ICANN'in son yıllarda gerçekleştirdiği önemli faaliyetler ele alınmıştır.
- ICANN, internet protokolü sürüm 4 (IPv4) adreslerini bölgesel internet kayıt kurumlarına tahsis etmeye başladığını duyurmuştur.
- Çeşitli kuruluşlar ve hükümetlerden paydaşların katıldığı "Küresel İnternet İşbirliği ve Yönetim Mekanizmaları Paneli" internet yönetim ekosisteminin nasıl olması gerektiğine ilişkin bir rapor yayımlamıştır.
- 1 Haziran 2014 – 30 Haziran 2015 tarihleri arasında ICANN'in planlanan faaliyetlerini içeren iş ve bütçe planı taslağı kamuoyu görüşüne açılmıştır.
- ICANN, ad rekabeti kapsamında olan alan adlarına başvuru yapan tarafları 4 Haziran 2014'te açık artırmaya katılmaya davet etmiştir.

- Avrupa Teknoloji Enstitüsü Bilgi ve Yenilikçilik Topluluğu ile ETSI 28 Mayıs 2014 tarihinde bir işbirliği protokolü imzalamıştır.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

1. Sipgate Wireless'in Sonlandırma Ücretleri

Avrupa Komisyonu ve BNetzA arasında devam eden sonlandırma ücretleri konusundaki anlaşmazlık sona ermiştir.

Komisyon, Sanal Mobil Şebeke İşletmecisi (MVNO) olan Sipgate Wireless için zorunlu tutulacak çözümler hakkında 4 Nisan 2014 tarihinde tavsiye kararı almıştır. Buna göre, Sipgate'in mobil sonlandırma ücretlerini saf uzun dönemli artan maliyet (pure LRIC, long-run incremental cost) modeli düzeyinde ayarlaması istenmiştir.

Komisyon'un kararı, mobil şebeke işletmecileri, Telekom Deutschland'ın sabit şebekesi ve sabit alternatif işletmeciler (ANO'lar) için sonlandırma ücretlerine ilişkin önceki açıklamaları ile büyük ölçüde aynıdır.

Komisyon tavsiye kararının; Sipgate'nin yeni ücretleri ile mobil şebeke işletmecileri için önceden karar verilmiş olan LRIC modeline dayalı ücretler arasında bir asimetriye yol açmasından rahatsız görünmemektedir.

BNetzA ise, Komisyonun tavsiye kararına uymamış ve 11 Nisan 2014 tarihinde, Sipgate'in çözümlerine ilişkin nihai kararını kabul etmiştir: Bu karara göre, Sipgate'in ücretleri saf LRIC modeline göre değil, LRIC modeline dayalı olarak önceki kararlarla uyumlu olacak şekilde mobil şebeke işletmecilerinin ücretleri düzeyinde ayarlanacaktır.

Bu arada Komisyon, BNetzA'nın 19 yeni sabit alternatif işletmeciyi etkin piyasa gücüne (EPG) sahip işletmeci olarak belirlemek amacıyla yaptığı başka bir bildirimini kabul etmiştir.

BNetzA, söz konusu alternatif işletmecilerin sonlandırma ücretlerini diğer sabit işletmecilerin ücretleriyle aynı seviyede ayarlamaya yönelik önerisini Komisyona bildirecektir.

2. 700 MHz Bandına İlişkin BnetzA Önerisi

BNetzA, çeşitli müzakerelerden sonra mobil şebeke işletmecileri Telefónica ve E-Plus arasında teklif edilen birleşmenin yol açacağı spektruma ilişkin konularla ilgili görüşünü yayınlamıştır. BNetzA bu görüşünü değiştirmese, Almanya 2015 yılı başında 700 MHz bandını açık artırmaya çıkartan ilk AB üyesi ülke olacaktır.

Telefónica birleşme ile ilgili taahhütlerini, 10 Nisan 2014 tarihinde Komisyona sunmuş ancak, Komisyon ve işletmeciler herhangi bir ayrıntı açıklamamıştır. Bununla birlikte, Komisyon birleşmeyle ilgili kararını 23 Haziran 2014 tarihine açıklayacağını duyurmuştur. BNetzA ise, birleşmenin yol açacağı spektrumla ilgili konularda aynı gün karar verme niyetindedir.

Medyada çıkan haberlere göre birleşme ile ilgili taahhütler, pazara yeni girebilecek muhtemel bir işletmeci için spektrumun bir kısmının boşaltılması konusunda teklif içermektedir. Bu teklif BNetzA'nın beklentilerini karşılamamaktadır.

1800 MHz bandının; Vodafone sadece % 7,7'sini ve Almanya Telekom % 28,5'ini elinde tutarken, birleşmeyle oluşacak şirket spektrumun % 63,8'ine sahip olacağı için, BNetzA 900 MHz ve 1800 MHz bantlarının kullanımını yeniden değerlendirme ihtiyacı hissetmektedir.

Birleşmeyle oluşacak şirket, mevcut GSM şebekesi ile paralel olarak 1800 MHz bandında LTE (4G, long term evaluation) için 2x20 MHz kullanabilen tek işletmeci olacaktır. Vodafone bu bantta LTE hizmeti sunmak için yeterli 1800 MHz spektrumuna sahip değildir.

Tüm 900 MHz bandını ve 1800 MHz bandının yarısından daha fazlasını oluşturan orijinal GSM lisansları, 2016 yılı sonunda sona ereceğinden BNetzA, bu lisanslar için yeni bir ihale prosedürü düzenlemek zorundadır.

Eşit olmayan spektrum dağılımını çözmek için BNetzA, Aralık 2014'te başlatılacak yeni ihale prosedüründe aşağıdaki hususları önermektedir:

- Birleştirilmiş girişim, 2016 yılı sonundan daha erken bir tarihte 900 ve 1800 MHz GSM lisanslarından boşalan spektrumu iade etmek zorunda kalacaktır.
- BNetzA birleşme kararından sonra mümkün olan en kısa sürede yeni bir ihale düzenleyecektir.
- Bu ihale, E-Plus ve Telefónica tarafından iade edilen spektrumu, diğer 900 ve 1800 MHz lisanslarını (2016 yılı sonunda sona erecek olan) ve olası diğer bantları ihtiva edecektir.

Ayrıca, BNetzA yaklaşan ihalelere 700 MHz bandının da dâhil edileceğinden bahsetmektedir.

Ancak, 700 MHz bandından radyo-televizyon yayın hizmetlerinin boşaltılması, federal devlet ile federe devletler arasında siyasi bir anlaşma gerektirmektedir. İlave olarak BNetzA, ihale için blokları tanımlayabilmesinden önce Avrupa'nın 700 MHz bant planı üzerindeki planına ilişkin yeterli netliğe ihtiyaç duyacaktır. Ayrıca, BNetzA'nın önerilerine gelen tepkiler, yayıncılık ve kablosuz mikrofön topluluklarından kaynaklanan güçlü muhalefeti göstermektedir.

3. Veri Saklama Mevzuatı Konusunda Kararsızlık

Hükümet, veri saklama mevzuatına ilişkin görülen davada, mahkemenin sadece bazı değişiklikler veya ilave tedbirler getirebileceğini öngörmüş ancak, Mahkemenin direktifi tamamen iptal eden kararı sürpriz olmuştur.

2013 yılı Kasım ayında, koalisyon ortakları veri saklama mevzuatını yeniden uygulamayı kabul etmiştir. Ancak, hukuk sözcüsü direktif hakkındaki görüşünü

yayımladıktan sonra koalisyon ortağı olan sosyal-demokrat parti (SPD) görüşünü değiştirmiştir. Kısa bir tartışmayı müteakip koalisyon ortakları mahkemenin kararından sonra kısa bir süre içinde kabul edilebilir yeni bir taslak hazırlamak için anlaşmışlardır.

Almanya'nın konuyla ilgili yeni bir yasayı kabul edip etmeyeceği veya ne zaman kabul edeceği şu anda belirsizdir. Sadece koalisyon ortakları arasında değil, partiler içinde de farklı görüşler bulunmaktadır.

Bazı sosyal demokratlar, Almanya'nın hiçbir şekilde veya en azından mevcut yasal süresi içinde veya olası yeni bir AB direktifi öncesinde yeni bir yasa yapmaması gerektiğini savunmaktadır. Eyaletlerdeki sosyal demokrat içişleri bakanları ise yeni bir veri saklama yasası istemektedir.

Muhafazakâr partilerin temsilcileri ise yeni bir veri saklama mevzuatı hazırlanması taraftarıdır. Parti liderleri de artık hızlı bir karar verilmesi için baskı yapmaktadır.

Diğer taraftan, Mart 2014'te, Parlamento'da grubu bulunan dört partinin tamamı, kitle gözetimi ile ilgili bir meclis araştırma komisyonu kurulmasına karar vermiştir.

Komisyon elektronik istihbarat konusunda işbirliği amaçlı UKUSA (United Kingdom – United States of America Agreement) anlaşmasına imza koymuş olan ABD, Avustralya, Kanada, Yeni Zelanda ve İngiltere ile Almanya'dan yetkililerin katılımıyla kitlesele gözetimi analiz edecektir.

Tüm taraflar Komisyon'un yetkisi üzerinde anlaşmış olmalarına rağmen, muhalefet ve hükümet partileri Edward Snowden'in (eski bir CIA ajanı ve NSA çalışanı) tanık olarak dinlenmesinin gerekip gerekmediği hususunda görüş ayrılığına sahiptir. Muhalefet partileri Snowden'in dinlenmesinde ısrar ederken, hükümet partileri bunun mümkün olup olmadığı konusunun federal hükümete sorulmasını istemektedir.

1. Genişbant ve Süper Hızlı Genişbant Piyasaları

Mart 2014 sonu itibariyle perakende piyasada bir önceki yıla göre %30'luk bir artışla (505 bin yeni abone) Fransa'daki aktif süper hızlı genişbant abone sayısı 2,2 milyona ulaşmıştır ve bunun 640 bini tümüyle fiber hizmetleridir. Tümüyle fiber hizmetleri abonesindeki yıllık artış yaklaşık 260 bin aboneye (oransal olarak %69'luk artış) tekabül etmektedir.

30 Mbps hızından daha düşük indirme hızına sahip olan genişbant abone sayısı Mart 2014 sonu itibariyle bir önceki çeyreğe göre 140 bin artış göstererek 23 milyona ulaşmıştır.

Diğer bir ifade ile 31 Mart 2014 sonu itibariyle sabit genişbant ve süper hızlı genişbant abone sayısı bir önceki çeyreğe göre 295 bin ve 2013 yılının ilk çeyreğine göre 1 milyon artışla 25,2 milyon olarak gerçekleşmiştir.

31 Mart 2014 itibariyle 3,2 milyonu eve kadar fiber olmak üzere 11,4 milyon hane süper hızlı genişbant hizmetlere erişim imkânına sahiptir.

2014 ilk çeyreği itibariyle alternatif işletmeciler bakır yerel ağda 7.857 santrale ayrıştırılmış erişim kapsamında erişim imkânına sahiptir. Söz konusu rakam mevcut tüm hatların %89,8'ine karşılık gelirken, geçen yıla göre ayrıştırılmış erişime açılmış santral sayısında 1.138 adetlik bir artış meydana gelmiştir. Ayrıştırılmış erişim için uygun olan hatların 11,8 milyonu ayrıştırılmış erişime açılmıştır. Bu rakam bir önceki yılın aynı dönemine göre %6 ve 665 bin adet artış anlamına gelmektedir. Alternatif işletmeciler Orange'den ayrıştırılmış erişim ve veri akışı yöntemi ile toptan piyasada 13,1 milyon bağlantı satın almıştır.

2. Trafik ve Gelir

Sabit ve mobil trafik 2013 yılında artmaya devam etmiş ve 2012 yılına oranla %2,8 artışla 240 milyar dakikaya ulaşmıştır. Buradaki artış özellikle mobil şebekelerde

2013 yılında bir önceki yıla oranla 18 milyar dakikalık artıştan kaynaklanmaktadır. Mobil şebekelerdeki trafik artışının karşılığında sabit hatlardaki trafik ise yaklaşık %10 azalmıştır.

Mobil şebekelerden gönderilen SMS sayısı 2013 yılında bir önceki yıla göre %63 (10 milyar adet) artmıştır. Mobil abone sayısı 2013 yılında %5 artarken, genişbant ve süper hızlı genişbant abone sayısında artış aynı dönemde %4 olarak gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, elektronik haberleşme işletmecilerinin toptan ve perakende pazar gelirleri 2013 yılında KDV hariç 46,6 milyar avro olarak gerçekleşmiştir ve bu rakam bir önceki yıla oranla gelirlerde %6,4 azalış anlamına gelmektedir.

İşletmecilerin perakende pazardaki gelirleri 2013 yılında bir önceki yıla oranla yaklaşık %7,7 oranında düşmüştür.

Diğer taraftan, işletmecilerin 2013 yılı harcamaları 7,2 milyar avroya ulaşmıştır. İşletmecilerin yatırım miktarı son üç yılda istikrarlı bir biçimde 7 milyar avro civarında gerçekleşmektedir. 2013 yılında 3G/4G gibi yeni nesil yüksek hızlı mobil sistemlere olan yatırımı 2013 yılı için yaklaşık 1,7 milyar avro olarak gerçekleşmiştir.

2. Soruşturmalar/İncelemeler

Free Mobile İncelemesi

Free Mobile 12 Ocak 2015 tarihine kadar metropol alanların %75'ini kapsamakla yükümlüdür ve kapsama alanına Orange şebekesi üzerinden sağladığı dolaşım hizmeti dâhil edilmemektedir. Bu bağlamda ARCEP, Free Mobile'nin yükümlülüğünü zamanında yerine getirmek için gerekli faaliyetleri yürütüp yürütmediğine yönelik olarak inceleme başlatmıştır.

Bouygues Telecom, Free Mobile, Orange ve SFR'ye 3G İncelemesi

Kırsal alanlarda 3G kapsamının artırılmasına yönelik olarak 2010 yılında, Bouygues Telecom, Orange ve SFR 2013 yılı sonuna kadar 3.500 yerde paylaşılan bir 3G şebekesi oluşturma konusunda anlaşmışlardır. Daha sonra Free Mobile de bu şebekeye iştirak edeceğini taahhüt etmiştir. İlk 3 işletmecinin uzlaştıkları programın sadece %25'ini gerçekleştirmiş olmaları nedeniyle ve Free Mobilenin söz konusu

programa katılma konusunda gereğini yapıp yapmadığını araştırmak üzere ARCEP anılan işletmeciler hakkında inceleme başlatmıştır.

SFR Hakkındaki İnceleme

SFR nüfusun %99,3'üne kapsama sağlamak zorundadır. ARCEP, anılan işletmecinin yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğine ilişkin olarak inceleme başlatmıştır.

Orange Hakkındaki İnceleme

Yaklaşık 1 yıla yakın bir süredir kurumsal pazara yönelik toptan hizmetlerin kalitesinde önemli düşüş yaşandığı ifade edilmektedir. Konuya ilişkin olarak Orange; 2013 yılında yaşanan olağanüstü hava koşullarını, sel ve fırtınaların sayısındaki artışı, hizmet kalitesinin düşmesindeki ana sebep olarak göstermektedir. Bunun sonucu olarak ARCEP, Orange ve onun müşterileri olan alternatif işletmecilerden, hizmet kalitesinin düşmesinin sebebini tespit edebilmek için bilgi toplamaya ve inceleme başlatmaya karar vermiştir.

Orange Hakkında Evrensel Hizmet Konusunda İnceleme

Orange, Fransa'da evrensel hizmet sağlamakla yükümlü işletmecidir. Orange tarafından sağlanan verilere göre hizmet kalitesi yükümlülüklerinin karşılanmadığı anlaşıldığından, ARCEP konuya ilişkin inceleme başlatmıştır.

1. İtalya Telekom'un Para Cezasına İtirazının Reddi

Lazio Bölge İdare Mahkemesi, İtalya Rekabet Kurumu AGCM tarafından İtalya Telekom'a 2009 ve 2011 yılları arasında hakim durumun kötüye kullanılması nedeniyle iki ayrı ihlalden dolayı Mayıs 2013 tarihinde uygulanan 104 milyon avro para cezasına ilişkin İtalya Telekom'un itirazını reddetmiştir. Bu ihlaller;

- Tedarik isteklerinin reddi (Alternatif işletmecilerin toptan erişim isteklerinin (toptan genişbant, toptan hat kiralama için yerel ağın paylaşımına açılması) İtalya Telekom

tarafından teknik ya da prosedürel gerekçelerle haksız yere reddedilme sayısının yüksek olması),

- YAPA'nın mevcut olduğu yerlerdeki büyük ticari müşterilere çeşitli perakende indirimlerden kaynaklı fiyat sıkıştırması yapılmasıdır.

Mahkeme, İtalya Telekom'un bu hizmetler için düzenleyici Kurum Agcom'un düzenlemelerinin AGCM tarafından dikkate alınmadığı ve İtalya Telekom'un uygulamaların düzenlemelere göre yürütüldüğüne yönelik savunmasını kabul etmemiştir. Mahkeme ayrıca, Rekabet Kurumunun kararına karşı para cezasının hesaplanması dâhil İtalya Telekom'un diğer bütün argümanlarını da reddetmiştir. Mahkeme, söz konusu cezanın ayırıcı ve mantıksız olmadığını ve Avrupa Komisyonu kararlarına uygun olduğunu belirtmiştir.

2. Kullanıcılar ve Operatörler Arasındaki Uyuşmazlıklar

Agcom ile imzalan yeni bir mutabakat kapsamında ticaret odaları; son kullanıcılar ile elektronik haberleşme servisi sağlayıcıları arasındaki anlaşmazlıklarda uzlaştırma görevi üstlenebileceklerdir. Tüketici odaları, Agcom'un ofislerinde yürütülen uzlaştırmalarda ve tüketici dernekleri ile işbirliği içinde işletmeciler tarafından düzenlenen ortak uzlaştırmalarda bir alternatif olacaktır. İtalya'da, tarafların uyuşmazlık çözümüne gitmeden önce 30 günlük bir zorunlu uzlaştırma dönemini geçirmeleri gerekmektedir. İtalya'da uyuşmazlıkların çözümü Agcom ve Agcom tarafından belirlenmiş merkezler tarafından yürütülmektedir.

İSVEÇ

1. Telekom Sektöründe Tüketicilerin Şartlarının İyileştirilmesi İçin İskandinav Girişimi

İskandinav ülkelerinin elektronik haberleşme düzenleyici kurumlarının genel müdürleri, bölgede tüketici haklarını güçlendirmeyi amaçlayan ortak bir çalışma grubu oluşturmaya karar vermişlerdir.

Çalışma grubunun amacı, tüketici sorunlarını çözmek için yeni yöntemlerin araştırılması ve tüketici bilgileri, tarafsızlık ve mobil şebeke kapsama alanı gibi konularda bilgi alışverişinde bulunulmasıdır.

İskandinav genel müdürleri ortak açıklamalarında; ülkelerinde benzer pazar koşullarının ve zorlukların olduğunu, sorunlu alanlarda tüketiciler için ortak çözümler bulmak için çalışma grubunun çok faydasının olacağını belirtmişlerdir.

İskandinav ülkelerinde tüketiciler, genişbant hizmetlerinde benzer problemlerle karşı karşıya kalmaktadırlar. Ayrıca, pazar büyüklüğü ve pazar durumları da benzerdir. Bu koşullar, sorumlu düzenleyici kurumlar arasında işbirliğine gidilmesi için önemli nedenlerden bazılarıdır.

Danimarka, Finlandiya, İzlanda, Norveç ve İsveç düzenleyici kurumlarının yöneticileri ortak sorunları tartışmak için düzenli olarak buluşmaktadır. En son 21 Mayıs 2014 tarihinde Stockholm'de İsveç düzenleyici kurumunun ev sahipliğinde toplantı yapmışlardır¹.

İNGİLTERE

1. Toptan Genişbant Erişimi Pazarının Düzenlenmesi

Ofcom, 19 Mayıs 2014 tarihinde Avrupa Komisyonuna toptan genişbant erişim pazarı (WBA, Pazar 5/2007) ile ilgili taslak kararını bildirmiştir.

Ofcom aşağıda temel noktalarına değinilen taslak kararı 2013 yılı Temmuz ayında aldığı kamuoyu görüşleri sonucunda oluşturmuştur:

- Coğrafi segmentasyon derecesi üçten ikiye düşürülmüştür.

¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.pts.se/en-GB/News/Press-releases/2014/Nordic-initiative-to-improve-conditions-for-consumers-in-the-Telecom-sector/> linkinden ulaşılabilir.

- Düzenlemelerin sadece İngiltere'nin %10'undan daha azını kapsayan santral alanları için sürdürülmesine karar verilmiştir.
- Düzenlenen santral alanları için girdilerin eşitliği ve TÜFE-X% fiyat düzenlemeleri gibi düzenleyici tedbirlerin alınmasına karar verilmiştir.

Ofcom, fiber üzerinden sunulan diğer toptan genişbant erişim hizmetlerinin BT ürünleri tarafından sınırlandırılacağı düşüncesi ile tavan fiyat düzenlemelerini sadece BT'nin bakır kablo üzerinden sunulan hizmetlerine uygulamayı düşünmektedir. Bu kapsamda, Nisan 2014'ten başlamak üzere Mart 2017 tarihine kadar CPI-%10,7 tavan fiyat uygulamasına geçileceği açıklanmıştır.

2. Sayısal Karasal TV'nin Geleceğinin Garanti Altına Alınması ve Mobil Genişbantın Desteklenmesi

Ofcom mobil genişbantın gelişimine destek vermek üzere gerekli düzenlemeleri yaparken diğer taraftan sayısal karasal TV yayınlarının yapılan düzenlemelerden etkilenmemesi için gerekli önlemleri aldığını açıklamıştır. Bununla birlikte, konserler, spor karşılaşmaları gibi alanlarda kullanılan telsiz mikrofonların sorunsuz bir şekilde kullanımının da garanti altına alınacağı ifade edilmiştir.

Ofcom, sınırlı miktardaki spektrumu tüm kullanıcılar için uygun miktarda tahsis ederek etkin bir şekilde yönetmek için çalışmalarını sürdürmektedir. Mevcut spektrum bandının 700 MHz'i halen sayısal karasal TV ve telsiz mikrofonlar için kullanılmaktadır.

Bununla birlikte, mobil genişbantın gelişimi ile birlikte dünya genelinde ülkeler bu 700 MHz'lik spektrumu mobil genişbant için nasıl kullanılabileceği üzerine formüller geliştirmektedir. 2030 yılında mobil veri talebinin bugünkünden 45 kat daha fazla olması beklenmekte olup söz konusu talebi karşılayabilecek kaynak oluşturma çalışmaları kapsamında, Ofcom da 700 Mhz spektrum bandının 2022 yılından itibaren mobil genişbant için kullanılabilmesine ilişkin kamuoyu görüşlerini almaktadır.

1. Vodafone Hollanda İçerik Dağıtım Hizmeti

ABD merkezli video dağıtım şirketi Edgeware, Vodafone Hollanda ağı üzerinde Vodafone Hollanda'nın eve kadar fiber (FTTH) aboneleri için kendisinin Dağıtık Görüntü İletim Ağı (Distributed Video Delivery Network/D-VDN) hizmetini kurmuştur. Vodafone Hollanda IPTV proje lideri Ruud van den Oosterkamp yaptığı basın açıklamasında, kendi fiber ağları üzerinde Edgeware şirketinin yüksek hızlı ve büyük ölçekli bir içerik dağıtım hizmetini kısa sürede kurmayı başardığını ve bu hizmetin kuruluşunun geçen yıl Hollandalı FTTH sağlayıcısı Wiericke şirketinin satın alınmasından sonra Vodafone Hollanda ve Edgeware tarafından kararlaştırılmış olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca, IPTV proje lideri tarafından; altı aydan daha kısa sürede kurulan içerik dağıtım hizmeti ile 50 Mbps, 100 Mbps ve 500 Mbps seçenekleriyle yüksek hızlı internet, telefon konuşması ile sayıları 53'ü bulan çeşitli yayıncıların ve sayısal kanalların son 10 günde yayınladığı film ve dizilerin oluşturduğu içerikten isteğe bağlı video (VoD) servislerini içeren hepsi içinde paket hizmetinin pazarlanacağı duyurulmuştur².

2. Reggefiber Satışına İleri Soruşturma

Hollanda Tüketiciler ve Piyasalar Düzenleyici Kurumu ACM tarafından, sabit ve mobil yerleşik işletmecisi KPN Telecom hakkında Hollanda fiber optik firması Reggefiber'in alımına ilişkin detaylı ileri soruşturma başlatılacaktır. 2008 yılında ağın yönetimi üzerinde ACM tarafından koşullar konulan Reggefiber fiber-optik ağının planlanan satışı dolayısıyla güç dengelerinde bir değişime neden olabileceği, 2008 yılında uygulamaya konulan kuralların uygulanamayacağı ve böylece KPN fiber-optik kablo ağının kullanımı ile ilgili diğer şirketler için kısıtlamalara yol açılabileceği düşüncesiyle, daha fazla araştırma ile yeni şartlar konulmasının gerekli olup olmadığını görmek için detaylı araştırma ve inceleme planlanmıştır.

² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye

<http://www.telegeography.com/products/commsupdate/daily/2014/05/01/> adresinden ulaşılabilir.

Reggefiber satış soruşturmasına ek olarak, şu anda ACM her üç yılda bir yapılmakta olan telekom sektörünün piyasa analizi üzerinde çalışmaktadır. Piyasa analizinin muhtemel sonucu olarak ACM tarafından etkin piyasa gücüne sahip telekom işletmecileri için kendi ağlarını başkalarının erişimine açma şartı getirilmektedir. Bu analizin sonucu Reggefiber satışı için yapılacak soruşturma için de geçerli olup, piyasa analizi ve Reggefiber satış soruşturması şu anda paralel olarak ilerlemektedir³.

GÜNEY KORE

1. KT Corp ve Fon'un Küresel Wi-Fi Anlaşması

Güney Koreli mobil şebeke operatörü KT Corp ve Wi-Fi şebeke sağlayıcısı Fon şirketi aralarında küresel bir ortaklık anlaşması yaptıklarını duyurmuşlardır. Şirketler anlaşma kapsamında müşterilerine geniş kapsamlı ve ücretsiz Wi-Fi hizmeti vereceklerini ifade etmektedir. Söz konusu anlaşma şartlarına göre, Fon aboneleri KT Corp'un tüm Wi-Fi şebekesine ücretsiz erişim hakkı kazanacaktır. Bunun karşılığında yurtdışına seyahat eden KT Corp müşterilerinin de Fon'un küresel çapta mevcut 13 milyon Wi-Fi erişim noktasını kullanması mümkün olabilecektir. Anlaşma akıllı telefonları ve Wi-Fi erişim özelliği olan diğer cihazları kapsamaktadır⁴.

İSPANYA

1. Yeni Genel Telekomünikasyon Kanunu

İspanya'da yeni Genel Telekomünikasyon Kanunu 11 Mayıs 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.acm.nl/en/publications/publication/12925/Further-investigation-needed-into-planned-acquisition-of-Reggefiber-by-KPN/> adresinden ulaşılabilmektedir.

⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2014/05/28/kt-corp-and-fon-ink-global-wi-fi-deal/> linkinden ulaşılabilmektedir.

Kanunun temel amacı aşağıda belirtilen Sayısal Gündem hedefleri bağlamında, şebeke kurulumlarını kolaylaştırmaktır.

- Kamu idareleri arasında koordinasyonun teşvik edilmesi,
- İzinlerin ve lisansların alınması işlemlerinin basitleştirilmesi ve kolaylaştırılması,
- Altyapı paylaşımında, Sanayi Bakanlığı'nın yetkilerinin artırılması ve altyapı paylaşımını engelleyebilecek bölgesel/yerel düzenlemelerinin veto edilmesi.

2. Altyapı Kurulumunun Kolaylaştırılması

Altyapı paylaşımı, işletmeciler arasındaki gönüllü anlaşmalara tabidir ve kamu idareleri tarafından da teşvik edilmektedir. Ancak, gerçekleştirilebilir nedenlerle bir kraliyet kararnamesi ile Sanayi Bakanlığı tarafından da bu yönde bir yükümlülük getirilebilmektedir. Bölgesel veya yerel bir yönetim; işletmecilerin, kamu sağlığı, kamu güvenliği, çevre veya şehir planlaması nedenleri ile altyapılarını paylaşmasını istiyorsa, böyle bir yükümlülük getirilmesini Sanayi Bakanlığında talep edebilmektedir. Elbette, talebi ileten idarenin görüşü bakanlık üzerinde bağlayıcı değildir.

Ayrıca, telekomünikasyon işletmecileri mevcut durumda kamu arazisi üzerinde elektrik, su, gaz idareleri ile demiryolu ve karayolu şirketleri tarafından kurulmuş pasif altyapıya erişim hakkına sahiptir.

Taraflar, bu tür altyapı paylaşımı için ticari müzakereler yürütebilmekte, anlaşma sağlanamaması durumunda konu Ulusal Piyasalar ve Rekabet Komisyonuna (the National Markets and Competition Commission-NMCC) taşınabilmektedir.

Diğer taraftan, elektronik haberleşme şebekelerinin kurulumunu etkileyebilecek bölgesel/yerel düzenlemelerin kabulünden önce Sanayi Bakanlığına bildirilmesi gerekmektedir ve bu düzenlemeler Sanayi Bakanlığınca veto edilebilir.

AB düzeyinde, yüksek hızlı genişbant şebekelerinin kurulumunda maliyetlerin azaltılmasına yönelik yakın zamanda kabul edilmiş olan 2014/61/EU sayılı Direktif elektronik haberleşme işletmecilerine Temmuz 2016 tarihinden itibaren telekom,

elektrik ya da atık su sektörlerinde hizmet veren idarelerin fiziksel altyapılarına ve mevcut herhangi bir bina içi altyapısına erişim hakkı vermektedir. Üye devletler Direktifi 1 Ocak 2016 tarihine kadar iç hukuklarına geçirmekle yükümlüdür.

3. Sanayi Bakanlığı ve NMCC Arasındaki Yetki Dengesi

Sanayi Bakanlığı, NMCC'nin aşağıda belirtilen önceki görevlerini alarak yetkilerini arttırmıştır.

- Numara tahsisi yapmak,
- İşletmelerin kayıtlarını yönetmek,
- Bina içi altyapı uygulamaları için koşulları tanımlamak.

Bunlarla birlikte, NMCC aşağıda belirtilen mevcut temel yetkilerini devam ettirmektedir.

- İlgili piyasaları analiz etmek,
- Etkin piyasa gücüne sahip olarak belirlenmiş işletmecilere belirli yükümlülükler getirmek,
- İşletmeciler arası anlaşmazlıkları çözmek,
- Numara taşınabilirliği için teknik koşulları düzenlemek,
- Evrensel hizmet net maliyetini hesaplamak ve paylaşmak için metodoloji belirlemek.

4. Yüksek Para Cezaları

Yeni Genel Telekomünikasyon Kanununa göre para cezalarının azami sınırı daha yüksek olacaktır.

Buna göre; çok ciddi ihlal işleyen işletmeciler bu ihlalden elde edilen brüt gelirin beş katına kadar veya 20 milyon avroya kadar para cezası ile cezalandırılacaktır. Daha önce, sadece bazı çok ciddi ihlaller için 20 milyon avroya kadar para cezası uygulanırken diğer ihlaller için en fazla 2 milyon avro para cezası uygulanmaktaydı.

Çok ciddi ihlaller için uygulanan ve ihlali yapan şirketin ihlalin yapıldığı faaliyet kolundan elde ettiği brüt kârın % 1 oranındaki önceki maksimum eşik değer geri

çekilmiştir. NMCC/CMT, diğer cezaların düzeyini ayarlamak için bu seviyeyi ölçü olarak kullanmaktaydı.

Bazı ihlaller için daha önce 500.000 avro olarak uygulanan para cezası 2 milyon avroya kadar uygulanabilecektir.

ABD

1. FCC'nin Mobil Frekans Sahipliği Politikasında Değişiklik

FCC, 15 Mayıs 2014 tarihli kararı ile;

- Frekans spektrumunun farklı alanlarının farklı özelliklere sahip olduğunu, mobil işletmecilerin kapsama amacıyla düşük bant frekanslardan ve kapasite amacıyla yüksek bant frekanslardan oluşan karma frekanslar kullandıklarını,
 - Geniş alan kapsamı sağlayan, duvar benzeri engellerin içinden geçme gibi kendine has özellikleri bulunan ve bu nedenle şehirlerde bina içlerine ve kırsal kesimlere hizmet sunumu için oldukça kullanışlı olan 1 GHz'in altındaki frekans bandının oldukça kısıtlı olduğunu,
 - Düşük frekans bandının %70'inin en büyük iki ulusal mobil işletmeci, % 15'inin ise diğer iki ulusal mobil işletmeci tarafından kullanıldığını
 - Yakın geçmişte büyük ve küçük işletmecilerin, ticaret birliklerinin ve çeşitli kamu birliklerinin FCC'den spektrum kullanımına yönelik politikaların gözden geçirilmesini talep ettiğini,
 - Küçük, bölgesel ve kırsal işletmeciler için kırsal bölgelerde ve şehirlerde kendi gelecek nesil şebekelerini kurmak ve hizmetlerini sunmak için ilave spektruma erişimin bir ihtiyaç olduğunu,
 - ABD'nin kırsal bölgelerinde kapsama ve rekabet eksikliğinin ciddi problem olduğunu,
 - En azından dört 3N ve/veya 4N işletmecisi tarafından kapsanan kırsal olmayan kesimlerdeki kullanıcı oranı %92 iken, kırsal kesim kullanıcılarında ise aynı oranın sadece %37'de kaldığını
- vurgulayarak; aşağıdaki hususlara karar vermiştir:

- Teklif edilen frekans işlemlerinin değerlendirilmesinde kullanılan spektrum tablosuna (*spectrum screen*) mobil genişbant hizmetlerinin sunumu için elverişli ve hazır bulunan spektrumun mevcut durumunu yansıtması için ekleme ve çıkarmalar yapılmıştır. Bir pazarda mevcut frekansların 1/3'ünden fazlasının bir mobil işletmeciye geçmesine neden olacak bir frekans işleminin teklif edilmesi durumunda, söz konusu işlem FCC tarafından durum bazında daha detaylı bir rekabet incelemesine konu olmaya devam edecektir.
- FCC, düşük bant spektrum (1 GHz altı) işlemlerinin tamamında durum bazında gözden geçirmelere devam edecek olmakla beraber, bir frekans işleminin bu banttaki mevcut spektrumun 1/3'ünün veya daha fazlasının bir işletmeciye geçmesine neden olacak olması, söz konusu işlem teklifine yönelik yapılacak olan rekabet incelemesinde hassasiyeti arttırıcı bir etken olarak göz önünde bulundurulacaktır.

Kapasite spektrumu olarak da adlandırılan ve 1695-1710 MHz, 1755-1780 MHz ve 2155-2180 MHz bantlarını içeren AWS-3 spektrumu ve televizyon yayıncılığı spektrumundaki teşvik ihalelerine ilişkin olarak özetle aşağıdaki hususlara karar verilmiştir:

- AWS-3 spektrumunda halihazırda herhangi bir sıkışıklık olmaması nedeni ile; ihaleye özel olarak herhangi bir kısıtlamaya gidilmeyecek olup, bütün işletmeciler kullanmakta oldukları frekansların miktarına bakılmaksızın, istedikleri kadar frekans bandı için teklif verebileceklerdir.
- Televizyon yayıncılığı spektrumundaki ihalede rekabetin sağlanması amacıyla, FCC, spektrumun makul olmayan sayıda az işletmeci tarafından elde edilmesini engelleyecek, küçük ve büyük bütün işletmecilerin ihaleye katılmasını teşvik edecek bir takım tedbirler alınmasına karar vermiştir. Bu kapsamda FCC, ihalede tüm pazarlarda, teklif veren tüm işletmeciler için önemli bir miktardaki spektrumun sunulmasını sağlayacaktır. Ayrıca yetki bölgesindeki uygun ve kullanılabilir düşük bant frekansların 1/3'ünden daha azını elinde bulunduran

işletmeciler için, piyasa bazında, 30 MHz'e kadar bant kapasitesi rezerv olarak ayrılacaktır⁵.

2. Washington ve Çevre Eyaletlerdeki 911 Acil Çağrı Hizmetine Erişim Kesintisi Nedeniyle Soruşturma

FCC'nin 16 Mayıs 2014 tarihli duyurusunda; 9-10 Nisan 2014 tarihlerinde, merkezi Washington eyaleti olan ve Oregon'un büyük kısmını ve Kaliforniya, Pensilvanya, Minnesota, Florida, Kuzey ve Güney Karolina'nın bazı kısımlarını içerecek şekilde 911 Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine erişimin kesintiye uğramış olduğundan bahisle, basın raporları ve FCC'nin Şebeke Kesinti Raporlama Sistemine ulaşan ilk bilgilerin; sadece Washington'da yapılan 4500'ün üzerindeki 911 çağrısının 9 Nisan günü gece yarısından hemen önce başlayan altı saatlik süre zarfında Kamu Acil Haberleşme Merkezleri ve 911 çağrı merkezlerine ulaşmadığını gösterdiği ifade edilmektedir.

Söz konusu duyuruda ayrıca; kesintiden etkilenen alanın büyüklüğü, birbirine bağlı elektronik haberleşme şebekelerinin çok sayıda eyalete dağılmış olması ve farklı işletmecilere ait olması ile 911 hizmetinin güvenilirliğinin ve kesintisizliğinin büyük önem arz etmesi göz önüne alınarak Kamu Güvenliği ve Yurt Emniyeti Bürosu'nun (The Public Safety and Homeland Security Bureau) olayın sebepleri, etkileri ve sonuçları hakkında soruşturma başlatmış olduğu ve bu kapsamda bir kamu davası açılmış olduğu ifade edilmektedir.⁶

3. Açık İnternet Konusunda Kamuoyu Görüşünün Alınması

FCC genişbant hizmet sağlayıcılarının açık interneti tehdit edecek şekilde davranmaya meyilli oldukları ve açık interneti engelleyebilecek kapasiteye sahip olduklarını daha önceden belirtmiş olmasına rağmen, genişbant hizmet sağlayıcılarını açık interneti sınırlandıracak davranışlardan uzak tutacak kurallar belirlememiştir. Bu nedenle FCC "internetin açık olmasını garantileyecek en doğru politika nedir?" sorusu ile başlayan bir duyuru yaparak açık internet konusunu görüşe açmıştır.

⁵ Konu hakkındaki detaylı bilgi ve dokumana <http://www.fcc.gov/document/fcc-adopts-revised-mobile-spectrum-holdings-policies> ve <http://www.fcc.gov/document/fact-sheet-fcc-mobile-spectrum-holdings-rules> bağlantılarından ulaşılabilir.

⁶ Konu hakkındaki detaylı bilgi ve dokumana <http://www.fcc.gov/document/pshsb-announces-inquiry-washington-state-911-outage> bağlantısından ulaşılabilir.

Gelecek görüş ve değerlendirmeler sonucunda FCC önümüzdeki birkaç hafta içinde,

- Genişbant internet erişimini düzenleyen “2010 Kuralları”nın tanımları ve kapsamını muhafaza etmeyi,
- Mevcut şeffaflık kuralını genişletmeyi böylelikle tüketicilere, edge teknolojisi kapsamında hizmet sağlayan işletmecilere, tüketicilerin çevrimiçi hizmetleri kullanımını etkileyen yoğunluk problemine ve yeni uygulamalara uygun çözümler getirmeyi

amaçlamaktadır.

“Engel yok” kuralı gereği internetin tüm kullanıcılarının hızlı ve dinamik bir şekilde internet erişiminin sağlanması hedeflenmektedir.

Ayrıca, duyuruda genişbant hizmet sağlayıcılarının kendine bağlı şirket ya da üyelerine öncelikli hizmet sağlamasının yasal olmayacağı konusu vurgulanmaktadır.

FCC bu duyuru ile, tüketicileri ve küçük şirketleri temsil edecek yetkin kişilerin de katılımıyla yüz yüze bir çözüm süreci başlatılacağını, açık internet ile ilgili sorunlar hakkında çözüm aranacağını belirtmiştir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

OECD

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kalkınma ve yardımlaşma amacıyla kurulmuş bir ekonomik işbirliği örgütüdür. Hâlihazırda ülkemizin de üyesi olduğu OECD'nin 34 üyesinin büyük çoğunluğu gelişmiş ve serbest piyasa kapitalizmini benimsemiştir. Esas olarak OECD üye ülkelerden topladığı verileri analiz ederek üyelerinin ekonomik durumunu izlemekte

ve ekonomik alanda politika önerilerinde bulunmaktadır. Bu çerçevede, düzenleyici reform, bilim ve teknoloji, internet, rekabet gibi konular OECD'nin ilgilendiği alanlar arasında yer almaktadır.

1. Spektrum Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar

OECD Sayısal Ekonomi Makaleleri altında Mayıs ayında *Spektrum Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar* başlıklı bir rapor yayımlanmıştır⁷. Raporda, telsiz haberleşme hizmetlerine daha fazla spektrum tahsis edilmesi yönünde ve aynı zamanda tahsis edilen spektrumun daha etkin bir şekilde kullanılması hedefiyle spektrum yönetiminin iyileştirilmesine yönelik yeni yaklaşımlar ele alınmaktadır. Akıllı telefon ve diğer spektrum kullanan cihazların sayısının ciddi ölçüde artması spektrumun daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle başta düzenleyici kurumlar olmak üzere elektronik haberleşme sektöründeki oyuncular mevcut kullanılabilir spektrumun daha etkin bir şekilde kullanılmasının yollarını araştırmaktadır.

Bilindiği üzere spektrum yönetiminde geleneksel yaklaşım, spektrumun kullanım hakkını belli işletmecilere diğer firmaları dışlayıcı bir şekilde tahsis etmektir. ABD'de ulusal düzenleyici kurum FCC, açık artırma yöntemiyle televizyon yayıncılığı faaliyeti gösteren firmaları ellerindeki spektrumu serbest bırakmaları konusunda teşvik etmektedir. Eğer telsiz haberleşme hizmeti sunan firmalar kullanmak istedikleri spektruma daha fazla ödemeye hazırsa ve televizyon yayıncılığı ile uğraşan firmalar başka frekanslara geçmeye hazır olacak kadar veya telsiz yayıncılık faaliyetlerine son verecek kadar ödeme alırlarsa ekonomi teorisi tarafların çıkarlarının örtüşeceğini söylemektedir. Rapora göre; telsiz haberleşme için serbest kalan spektrumun kullanımındaki etkinliği sağlayacak ve zararlı enterferansı minimize edecek şekilde yeniden gruplandırılması en zor ve karmaşık görevdir.

İşletmecilerin özel kullanımına spektrum tahsis etme yöntemi elektronik haberleşme sektöründe gelecekte de önemli rol oynamaya devam edecektir. Bununla birlikte, Wi-Fi telsiz ağları gibi yetkilendirilmemiş spektrum kullanan teknolojilerin en başarılı

⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/new-approaches-to-spectrum-management_5jz44fnq066c-enb linkinden ulaşılabilir.

teknolojik uygulamalardan biri olarak ortaya çıktığı raporda vurgulanmaktadır. Tablet ve akıllı telefonların büyük bir kısmında Wi-Fi erişim teknolojisi gömülü durumdadır. Wi-Fi mobil haberleşmenin trafik yükünün bir kısmını sabit şebekelere yönlendirerek mobil şebekelerde oluşabilecek trafik darboğazı sorununun hafiflemesine yardımcı olmaktadır. Raporda spektrum paylaşımına dayalı ve yetkilendirilmemiş spektrum kullanımı içeren bu yöntemi esasen bir piyasa tahsis mekanizması olarak tanımlanmaktadır. Genel olarak rapor kapsamında mobil elektronik haberleşme hizmetlerinde kullanılan spektrumun ekonomik değerinin azamileştirilmesinin piyasa mekanizmalarının kullanılmasıyla mümkün olacağı savunulmaktadır.

Son olarak, küresel çapta spektrum kullanımının uyumlaştırılmasının da mobil şebekelerde ve cihaz imalatında ölçek etkinliğini güçlendirecek uzun dönemli bir hedef olduğu rapor kapsamında vurgulanmaktadır. Bununla birlikte bu genel hedef ile bölgesel düzeyde spektrum uyumlaştırılması, yenilikçi uygulamalar ve önemli devlet hizmetlerinin korunması hedefleri arasında bir denge sağlanması ihtiyacının altı çizilmektedir.

ICANN

İnternet Tahsisli Adlar ve Sayılar Kurumu (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers – ICANN); IP adreslerinden ve alan adı sistemi (Domain Name System - DNS) kök sunucularının işletilmesinden sorumlu; internetin istikrarlı, güvenli ve birlikte çalışabilir bir biçimde sürdürülmesi için çalışan, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. ICANN'nin üyeleri tüm dünyaya dağılmış teknik, ticari, kamu, akademik kökenli taraflar ve kullanıcılar olmak üzere çeşitli ilgi alanlarına sahip gerçek ve tüzel kişilerden oluşmaktadır. 1998 yılında ABD Hükümeti ile imzaladığı sözleşme kapsamında ICANN'nin başlıca görevleri arasında;

- İnternete dünya çapında bağlantılabilirliğin korunması için gerekli olan teknik parametrelerin belirlenmesi ve koordinasyonu,
- IP adres uzayının düzenlenmesi ve idaresi,

- DNS'nin işletiminin sürdürülmesi ve DNS'ye hangi durumlarda birinci derece alan adlarının ekleneceği konusunda politikalar geliştirilmesi

bulunmaktadır.

ICANN, DNS'nin işletilmesinde kritik rol oynayan teknik hizmetlerin yerine getirilmesi ve IP adres tahsislerinin denetlenmesi görevlerini İnternet Tahsisli Sayılar Kurumu (Internet Assigned Numbers Authority - IANA) vasıtasıyla yerine getirmektedir.

1. ICANN Bilgi ve Paylaşım Toplantısı: ICANN ve İnternet Yönetim Ekosistemleri

ICANN'in üst düzey yöneticilerinin katıldığı toplantıda ICANN'in son yıllarda gerçekleştirdiği önemli faaliyetler ele alınmıştır. Toplantıda internetin nasıl yönetileceğine ilişkin girişimler tartışılmıştır. NetMundial toplantısında elde edilen önemli çıktılar ile ABD Hükümetinin IANA fonksiyonlarını devretmesine ilişkin konular ele alınmış, ICANN'in Avrupa'daki çalışmalarına ilgili paydaşların katılımı teşvik edilmiştir⁸.

2. IPv4 Adreslerinin Bölgesel İnternet Kayıt Kurumlarına Dağıtılması

ICANN, internet protokolü sürüm 4 (IPv4) adreslerini bölgesel internet kayıt kurumlarına tahsis etmeye başladığını duyurmuştur. Bu işlem Latin Amerika ve Karayipler Bölgesel İnternet Kayıt Kurumu'nun (Latin America and Caribbean Network Information Centre, LACNIC) bünyesinde 8 milyondan az IPv4 adresi kaldığını belirtmesi üzerine başlatılmıştır. Bu durum, IPv4 adreslerinin kritik düzeyde azaldığı yönünde yorumlanmıştır. Daha fazla cihaz çevrimiçi hale geldikçe IP adresine talep artmakta, mevcut IPv4 adresleri bu talebi karşılamakta yeterli olamamaktadır. Bu nedenle ICANN, dünya çapındaki ağ yöneticilerine internetin hızlı gelişimine olanak sağlayacak olan IPv6'yı benimsemeleri yönünde tavsiyede bulunmaktadır. LACNIC'in duyurusunu müteakiben, dünya çapındaki beş bölgesel internet kayıt kurumunun politika geliştirme toplulukları ICANN'in geride kalan IPv4

⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.icann.org/news/announcement-2014-05-22-en> internet adresinden ulaşılabilir.

adres bloklarını eşit bir biçimde dağıtmasını teminen bir kılavuz oluşturarak ICANN'e sunmuştur⁹.

3. İnternetin Geleceği Konulu Küresel İnternet İşbirliği Panelinin Nihai Raporu

Çeşitli kuruluşlar ve hükümetlerden paydaşların katıldığı “Küresel İnternet İşbirliği ve Yönetim Mekanizmaları Paneli” internet yönetim ekosisteminin nasıl olması gerektiğine ilişkin bir rapor yayımlamıştır. Rapor, Brezilya'da gerçekleştirilen İnternet Yönetiminin Geleceği Küresel Çok Paydaşlı Toplantısı olan NETMundial Toplantısında kabul edilen prensipleri benimsemiştir. Panel; 21. yüzyılda internet yönetiminin en önemli konularının insan hakları, kültür, dil çeşitliliği, güvenlik ve istikrar, açık ve bölümlenmemiş alan gibi hususlar olması gerektiği konusunda hem fikir olmuştur.

Panel son altı ayda, küresel çaptaki internet kullanıcılarının ihtiyaçları ve ilgilerini verimli bir biçimde karşılarken güvenlik ve istikrarı da bozmayacak şekilde; işbirlikçi ve dağıtık bir internet yönetimi ekosisteminin geliştirilebilmesi amacıyla anahtar bileşenlerin belirlenebilmesi için çalışmalar yapmıştır. Panel, forumlar ve tartışmalarda çeşitli uzman gruplardan da görüşler alarak internet yönetimi sürecinin dört temel prensibini sorun belirleme, sorunun haritalanması, çözüm üretilmesi ve çözümün uygulanması olarak belirlemiştir.

Panel, işbirlikçi ve dağıtık internet yönetiminin başarılabilmesi için geniş çaplı çok paydaşlı birliklerin desteklenmesi, yeni internet yönetimi mekanizmalarının geliştirilmesi ya da mevcut olanların güçlendirilmesi, işbirlikçi karar verme süreçlerinin geliştirilmesi gibi hedefler de dâhil olmak üzere gelecek üç yılda gerçekleştirilecek adımları belirlemiştir.

Panel ICANN ve Dünya Ekonomik Forumu tarafından gerçekleştirilmektedir. Kasım 2013 ve Mayıs 2014 tarihleri arasında birçok kez bir araya gelmiştir. Panel, küresel topluluğun yakında gerçekleştirilecek olan İnternet Yönetimi Küresel Komisyonu

⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.icann.org/news/announcement-2-2014-05-20-en> internet adresinden ulaşılabilir.

toplantısı da dâhil olmak üzere yürütülen çeşitli tartışma ya da forumlara katılmak suretiyle yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaya davet etmektedir¹⁰.

4. ICANN 2015 İş ve Bütçe Planı Taslağı

1 Haziran 2014 – 30 Haziran 2015 tarihleri arasında ICANN'ın planlanan faaliyetlerini içeren iş ve bütçe planı taslağı kamuoyu görüşüne açılmıştır. Bu faaliyetler ICANN'ın stratejik hedeflerine, önceliklerine ve topluluğun tavsiyelerine göre belirlenmektedir. İş ve bütçe planı, 8 Mayıs -1 Temmuz 2014 tarihleri arasında kamuoyu görüşüne açık olacaktır¹¹.

5. Yeni Jenerik Alan Adları Açık Artırmaları

ICANN, ad rekabeti kapsamında olan alan adlarına başvuru yapan tarafları 4 Haziran 2014'te açık artırmaya katılmaya davet etmiştir. Açık artırmaların kuralları yayımlanan bir raporla taraflara önceden duyurulmuştur¹².

ETSI

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü ETSI dünya çapında 62 ülkeden yaklaşık 700 üyeye sahiptir. ETSI, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında tüm dünyaca uygulanabilir standartlar üretmektedir. Avrupa Birliği tarafından resmi olarak Avrupa Standart Kuruluşu kabul edilmiştir.

1. Avrupa'da Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yenilikçiliği Konusunda ETSI ve Avrupa Teknoloji Enstitüsü İşbirliği

Avrupa Teknoloji Enstitüsü Bilgi ve Yenilikçilik Topluluğu ile ETSI 28 Mayıs 2014 tarihinde bir işbirliği protokolü imzalamıştır. Bu kapsamda 5G, güvenlik ve gizlilik,

¹⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.icann.org/news/announcement-fb-2014-05-20-en> internet adresinden ulaşılabilir.

¹¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.icann.org/news/announcement-2-2014-05-09-en> internet adresinden ulaşılabilir.

¹² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.icann.org/news/announcement-2014-05-09-en> internet adresinden ulaşılabilir.

şehir hayatı ve mobilite gibi ortak çalışma konularında standardizasyona yönelik çalışmalar yapılması planlanmaktadır¹³.

3. AB AVRUPA SAYISAL GÜNDEMİ

GÜVEN & GÜVENLİK

AB Sayısal Gündeminde canlı bir sayısal toplum için *internete güven* ve *internet güvenliği* konuları hayati önem taşımakta; bu kapsamda siber güvenlik için 14 eylem önerilmektedir. Bu eylemler yeni bir siber suç platformu oluşturmaktan çocukların çevrimiçi güvenliği için farkındalık yaratma kampanyalarına kadar çeşitli konuları kapsamaktadır.

Siber güvenlik Konusunda Avrupa Stratejisi, AB çapında şebeke ve bilgi güvenliğinin sağlanması için yöntemleri düzenlemektedir. Strateji, sınırlar arası işbirliği ve bilgi paylaşımını güçlendirerek kamu ve özel sektörleri dolandırıcılık ve ihlallerden korumaktadır. Avrupa Komisyonunun AB çapında uyumlu bir Şebeke ve Bilgi Güvenliği öncelikleri:

- Çevrimiçi güvenliğin sağlanması,
- Kriptoloji ve biyometrik araştırmaları da dahil olmak üzere siber güvenlik konusunda araştırmanın desteklenmesi,
- Uluslararası düzeyde şebeke ve bilgi güvenliğinin geliştirilmesi ve uluslararası standartlara önem verilmesi

olarak belirlenmiştir.

¹³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.etsi.org/news-events/news/787-2014-05-etsi-and-eit-ict-labs-join-forces-to-boost-ict-innovation-in-europe> internet adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Gizlilik ve Güvenlik Elele

Çevrimiçi kimlik belirleme ve yetkilendirme, internetteki işlemlerin güvenli olmasını sağlamakla birlikte, özel hayatın gizliliği açısından bazı soru işaretlerini de beraberinde getirmektedir. Gerektiğinden fazla kişisel bilginin çevrimiçi (online) olarak paylaşılması çeşitli sorunlara yol açabilmektedir. AB fonlu “Güvenlik için Niteliğe dayalı Onay” (Attribute-based Credentials for Trust - ABC4Trust) adı verilen bir proje ile sistemlerin güvenliğinin sağlanması yanında gizliliğin de korunması hedeflenmektedir. ABC4Trust araştırma ekibi geliştirdikleri teknolojiyi çevrimiçi güvenliği konusunda çok dikkatli olmayan genç insanlar üzerinde pilot olarak uygulamaktadır. Örneğin, çevrimiçi rehberlik hizmetine ihtiyaç duyan bir öğrenci, daha önce isim ve kimlik bilgilerini göstererek bu hizmetten faydalanabilirken, proje kapsamında kendilerine verilen ve kayıt numarası, doğum tarihi gibi bilgilerle öğrenciyi tanımlayan sayısal bir sertifika kullanarak bu hizmetten faydalanabilmektedir.

AB 7. Çerçeve Program kapsamında yürütülen ABC4Trust 13,05 Milyon avroluk bir projedir. Kasım 2010’da başlayan ABC4Trust Projesinin yaklaşık 4,5 yıl sürmesi planlanmıştır¹⁴.

GENİŞBANT

1. AB’nin Genişbant Devlet Yardımı Konusundaki Kılavuzu¹⁵.

AB Komisyonu hükümetlerin genişbanta yatırım yapmalarına yardımcı olacak yeni bir kılavuz yayımlamıştır. Kılavuz, genişbanta yatırım yapan veya AB yapısal ve yatırım fonlarıyla ortak projelere genişbant yatırımla ilgilenen tüm kamu kurumları için faydalı bir kaynak olacaktır.

Sayısal Ajanda’dan sorumlu AB Komisyonu Başkan Yardımcısı genişbantın ekonomik büyümeyi arttırdığını ve anılan kılavuzun, yerel ve kırsal kamu kurumlarının

¹⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/security-and-privacy-now-they-can-go-hand-hand> internet adresinden ulaşılabilir.

¹⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-535_en.htm linkinden ulaşılabilir.

vatandaşlara her yerde daha hızlı erişim sağlayabilmek için yapacakları genişbant yatırımlarında, kamu fonlarını yeterli miktarda kullanabilmelerini sağlayacağını ifade etmiştir.

Bu bağlamda, kılavuzdan bazı başlıklar şu şekilde sıralanabilir:

- Kamu genişbant finansmanı direkt mali hibeler, vergi indirimleri, borç ve diğer finansal enstrümanlar aracılığı ile yapılabilmektedir.
- Vergi mükelleflerinin paralarıyla kurulan şebekelerin, rekabetin tam anlamıyla sağlandığı ve tüketicilerin faydalanabildiği açık şebekeler olması adil olacaktır.
- İkiyüzbin (200.000) avronun altında kalan finansmanlar AB Komisyonuna bildirilmek zorunda değildir.
- AB yasalarına göre “Hızlı genişbant” ile “Temel genişbant” projeleri farklı şekilde muameleye tabi olacaktır.

Yeni Kılavuz 2012’de yeniden gözden geçirilen “Genişbant Devlet Yardımı Kılavuzu” temel alınarak hazırlanmıştır. Kılavuz iyi bir projenin başlangıçtan itibaren nasıl tasarlanacağını ve fonlama ve danışma için bölgesel ve AB seviyesinde kimlerle iletişime geçilmesi gerektiğini açıklamaktadır. Buna ek olarak kılavuzda devlet yardımı onayı konusundaki asgari koşullar da özetlenmektedir.

Kılavuz, genişbant yayılımı için doğru teknoloji ve iş modeli seçimi konusunda da önerilerde bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şu şekildedir:

- Aşağıdan Yukarıya (Bottom-Up) (veya Yerel Topluluk) Modeli,
- Kamu Tasarımı, İnşası ve İşletmesi Modeli.

Yerel topluluk modeli, belirli bir bölgedeki kullanıcı grubuna odaklanmaktadır. Bu grup kendini, örneğin, bir kooperatif şeklinde organize edilebilmekte ve kendi yerel ağlarını kurmak ve işletmek için imzalanan sözleşmeyi denetleyebilmektedir. Hollanda’da bu şekilde geliştirilen bir proje, 7.500 evin fibere erişimine yardımcı olmuştur.

Kamu tasarımı, inşası ve işletme modelinde ise, şebekenin sahipliği ve işletimine özel sektör hiçbir şekilde dahil olmamaktadır. Bir kamu kurumu/şirketi bütün şebekeyi işletebilmekte veya bu kurum/şirket toptan seviyede sunulan hizmetleri sunmakta ve

Özel sektör de son kullanıcılara hizmet sunmaktadır. Litvanya'da bu kapsamda geliştirilen bir proje, %98 kapsama ile kırsal alanlarda genişbant erişim sağlamayı amaçlamaktadır.